

Tvrdě, že se narodil dne 17. února 1935 jako nemanželské dítě Františky B., která označila za jeho otce Stanislava Č., že ten své otcovství k dítěti u soudu uznal a jako otec byl zapsán do matriky, dále že potomním sňatkem, uzavřeným mezi jeho matkou a Stanislavem Č. dne 18. května 1935, byl žalobce podle § 161 obč. zák. legitimován a stal se takto manželským dítětem Stanislava a Františky Č-ových, ačkoli Stanislav Č. není otcem žalobce, neboť jeho matka v době kritické pro jeho zplození se Stanislavem Č. nesouložila a on byl zplozen jiným mužem Stanislavem K., domáhá se žalobce žalobou zjištění, že není zplozen Stanislavem Č., a důsledkem toho i bezúčinnosti své legitimace napotomním sňatkem. Žalobě vyhověly soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Stran aktivního oprávnění nezletilého žalobce k žalobě nutno především zdůrazniti, že žalobcovo oprávnění nelze posouditi podle § 159 obč. zák., neboť nejde tu o žalobu upravenou v §§ 158 a 159 obč. zák., které upravují jen žalobu na odůznání manželského původu dítěte narozeného v manželství ve lhůtách § 138 obč. zák. Ve sporu jde o rozřešení soukromoprávní otázky, zda dítě je původu manželského či nemanželského, tedy o žalobu statusovou, z práva rodinného, při níž jest sice na snadě zejména co do důkazu a nutnosti žalovati opatrovníka obdoba s § 158 obč. zák., při které však nutno aktivní oprávnění k žalobě posouditi podle obecných ustanovení práva procesního i hmotného. Nelze pochybovati, že na rozhodnutí řešené otázky má dítě samo svrchovaný zájem a že nutno mu přiznati právo zahájit kroky, aby otázka jeho manželského či nemanželského původu byla vyřešena k jeho žalobě, když zvláštním předpisem není z toho práva vyloučeno. Rozhodnutí č. 15962 Sb. n. s. názoru tomu nebrání, neboť i tam bylo dítěti přiznáno právo domáhati se výroku, že domnělý nemanželský otec není jeho otcem. V rozhodnutích č. 6210, 9630 a 13095 Sb. n. s. byla řešena jiná otázka.

Čís. 17095.

I. O tom, zda jde o věcnou zá vadu, k níž musí knihovní soudce přihlížeti, ať je zapsána na listu B, nebo na listu C, rozhoduje jen obsah zápisu; v pochybnosti nelze řešiti v knihovním řízení, zda se knihovní zápis omezení vlastnického práva stal právem, či nikoli, a jaký jest jeho právní dosah a význam.

II. Finanční prokuratura jest podle § 2 č. 6 vlád. nař. č. 82/1936 Sb. z. a n. oprávněna k rekursu, může-li jíti o zásah do kmenového církevního jmění.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1938, R I 1241/38.)

Ve vložce č. 1822 pozemkové knihy pro katastrální území T. je na listě B) podle kupní smlouvy ze dne 21. listopadu 1561 a vyhlášky zemského soudu ze dne 18. listopadu 1820 vloženo právo vlastnické pro městskou obec T. s věnováním pro kostel Proměnění Páně, farní školu, špitál a jiné nutné potřeby města. K návrhu Stanislava M., který koupil trhovou smlouvou ze dne 8. září 1937 od města T. pozemkovou parcelu č. kat. 1378/42, povolil knihovní soud odepsání uvedeného pozemku bez závad z uvedené vložky, jeho zápis do nové knihovní vložky a vklad vlastnického práva k němu Stanislavu M. Rekursní soud zamítl návrh. Důvody: **Není pochyby o tom, že jde o omezení vlastnictví městské obce T. v prospěch shora uvedených účelů, třebaž tím nebyla zřízena nadace v pravém slova smyslu. Omezení, pokud se stalo pro kostel Proměnění Páně, farní školu a špitál, stalo se v prospěch jmění církevního, které podle § 38 zák. č. 50/1874 ř. z. požívá ochrany státní jako nadání obecně užitečné. Státní správa záležitostí duchovních má právo přihlížeti k tomu, aby se zachovalo základní jmění kostelů a ústavů církevních. Dohlédací právo náleží zemskému úřadu v P. Rovněž ve věcech nadačních jsou dozorčími úřady úřady státní (dvor. dekr. č. 541/1841 Sb. z. s.), a to v souzené věci zemský úřad v P. Podle § 2 vlád. nař. č. 82/1936 Sb. z. a n. zastupuje kmenové jmění katolických kostelů a duchovních obročí obligatorně finanční prokuratura. Je tudíž finanční prokuratura k rekursu v souzeném případě oprávněna. Napadeným usnesením bylo povoleno závadprosté odepsání shora uvedené pozemkové parcely bez souhlasu finanční prokuratury v P., kterého tu, jak shora vyloženo, bylo zapotřebí, ježto jest zúčastněno kmenové jmění církevní a nadační, a bylo proto důvodnému rekursu vyhověno a napadené usnesení, pokud bylo vzato v odpor, bylo změněno, jak jest shora uvedeno.**

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Závada, o níž jde, je věcná závada, ke které musí knihovní soudce přihlížeti, ať je zapsána na listu B), nebo na listu C), neboť rozhoduje jedině obsah zápisu, a ten může znamenati omezení vlastnického práva ve prospěch kostela a dalších uvedených účelů. Zdali se tento knihovní zápis stal právem či neprávem, a jaký je jeho právní dosah a význam, nelze v pochybnosti řešiti v knihovním řízení.

Finanční prokuratura nelze odeprít oprávnění k rekursu, protože může jíti o zásah do kmenového církevního jmění, a byla proto podle § 2 č. 6 vlád. nař. č. 82/1936 Sb. z. a n. k rekursu oprávněna.

Čís. 17096.

K žalobě na výmaz zástavního práva jest pasivně oprávněn knihovně zapsaný postupník, třebaže se o výmaz žaluje z důvodu neplatnosti smlouvy, která byla uzavřena mezi postupitelem a hypotekárním dlužníkem a z níž dluh a zástavní právo vzešly.